

Οι έννοιες SARM και SSM και η εφαρμογή σχεδιασμού των αδρανών στην Ελλάδα

Φ. Χαλκιοπούλου, ΙΓΜΕΜ

Κ. Χατζηλαζαρίδου, ΙΓΜΕΜ

Ζ. Αγιουτάντης, Πολυτεχνείο Κρήτης

Κ. Κομνίτσας, Πολυτεχνείο Κρήτης

1η Διαβούλευση, 7 Φεβρουαρίου 2014, Αθήνα, Ελλάδα

SARM

Sustainable **A**ggregates **R**esource **M**anagement Βιώσιμη Διαχείριση Πόρων για την Παραγωγή Αδρανών

- Έχει εφαρμογή στην εξορυκτική δραστηριότητα
- Εννοούμε την **αποδοτική και με περιορισμένες κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις εξόρυξη, καθ' όλη τη διάρκεια ζωής ενός λατομείου, συμπεριλαμβανομένης και της διαχείρισης των αποβλήτων του.**

SSM

Sustainable Supply Mix

Βιώσιμη Προμήθεια Αδρανών από Διάφορες Πηγές

Αφορά σε

όλους τους πόρους που μπορούν να αξιοποιηθούν
για την παραγωγή αδρανών, περιλαμβανομένων
των πρωτογενών αδρανών, αλλά και των βιομηχανικών
αποβλήτων, των εξορυκτικών αποβλήτων κ.α.

Στόχος του σχεδιασμού των αδρανών

- Διασφάλιση της διαθεσιμότητας ικανών ποσοτήτων πρωτογενών και δευτερογενών αδρανών για τις τοπικές και εθνικές ανάγκες σε βραχυ-, μεσο, μακρο-πρόθεσμο επίπεδο.
- Εφαρμογή των Αρχών της Βιώσιμης Ανάπτυξης
- Εφαρμογή των Αρχών της Αποτελεσματικής Αξιοποίησης των Πόρων (“**resource efficiency**” ¹)

¹ *“A practice in which the primary consideration of material use begins with the concept of ‘**reduce-reuse-recycle-repair**’ stated in descending order of priority’*

Στοιχεία για το σχεδιασμό των αδρανών

- Είναι υπόθεση του Κράτους.
- Περιλαμβάνει καθορισμό της απαιτούμενης πολιτικής και ανάπτυξη του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου.
- Είναι αναγκαίος ο προσδιορισμός – εντοπισμός και αξιοποίηση των αναγκών στοιχείων / πληροφοριών.
- Υπολογισμός της αναμενόμενης ζήτησης, εντοπισμός των πηγών κάλυψης
- Δεν υπάρχει ενιαία αντιμετώπιση του θέματος στη ΝΑ Ευρώπη. Αντιμετωπίζεται σαν να αφορά μόνο το κομμάτι της εξόρυξης

[Ζήτηση + Πηγές] + [Πολιτικές + Θεσμικό Πλαίσιο] ⇒ Σχεδιασμός

Ερωτήματα που αφορούν τη χώρα μας

1. Υπάρχουν ισχυρές γραπτές πολιτικές που δεσμεύουν το Κράτος στην επίτευξη των στόχων του σχεδιασμού??
2. Είναι επαρκές το νομοθετικό πλαίσιο??
3. Ποιές είναι οι αρχές οι αρμόδιες για την εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου?
4. Ποιές είναι οι αρχές οι αρμόδιες για το σχεδιασμό των αδρανών?
5. Είναι επαρκής η διοικητική δομή στη χώρα για την επίτευξη των στόχων του σχεδιασμού??

Πολιτικές:

- 1) **“Η Ελληνική Στρατηγική προς τη Βιώσιμη Ανάπτυξη”** (NSSD), ΥΠΕΧΩΔΕ, 2002
- 2) **“Εθνική Πολιτική για την Αξιοποίηση των Ορυκτών Πρώτων Υλών”**, ΥΠΕΚΑ, 2011

- 1) Χρειάζεται επικαιροποίηση. Δεν υπάρχει αναφορά στους Ορυκτούς Πόρους, οι οποίοι υπονοούνται μέσω αναφορών στους φυσικούς πόρους
- 2) Το έγγραφο της Εθνικής Μεταλλευτικής Πολιτικής περιέχει δέσμες γενικών αρχών. Το περιεχόμενό του πρέπει να αποτυπωθεί και να συσχετιστεί με άλλες πολιτικές όπως π.χ. το χωροταξικό

Κύρια ευρήματα – 1 (πρωτογενή αδρανή)

1. Υπάρχει επαρκές πλαίσιο για την παραγωγή, ανεξάρτητα από τις αδυναμίες του και τις απαιτούμενες βελτιώσεις.
2. Γίνεται σχεδιασμός της εξόρυξης φυσικών ορυκτών πόρων για την παραγωγή αδρανών με τον καθορισμό των Λατομικών Περιοχών.
3. Λείπουν οι οργανωμένες μελέτες για τον μεσο-βραχυ-μακρο-πρόθεσμο υπολογισμό των αναγκών της χώρας

Κύρια ευρήματα – 2

3. Στην Ελλάδα υπάρχουν και άλλοι πόροι, κύρια αδρανή απόβλητα και παραπροϊόντα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σαν Α΄ Ύλες για την παραγωγή αδρανών.
4. Υφίσταται το θεσμικό πλαίσιο για τη διαχείριση και την εναλλακτική διαχείριση των εξορυκτικών αποβλήτων, των αποβλήτων εκσκαφών και κατεδαφίσεων και των βιομηχανικών αποβλήτων.

Κύρια ευρήματα – 3

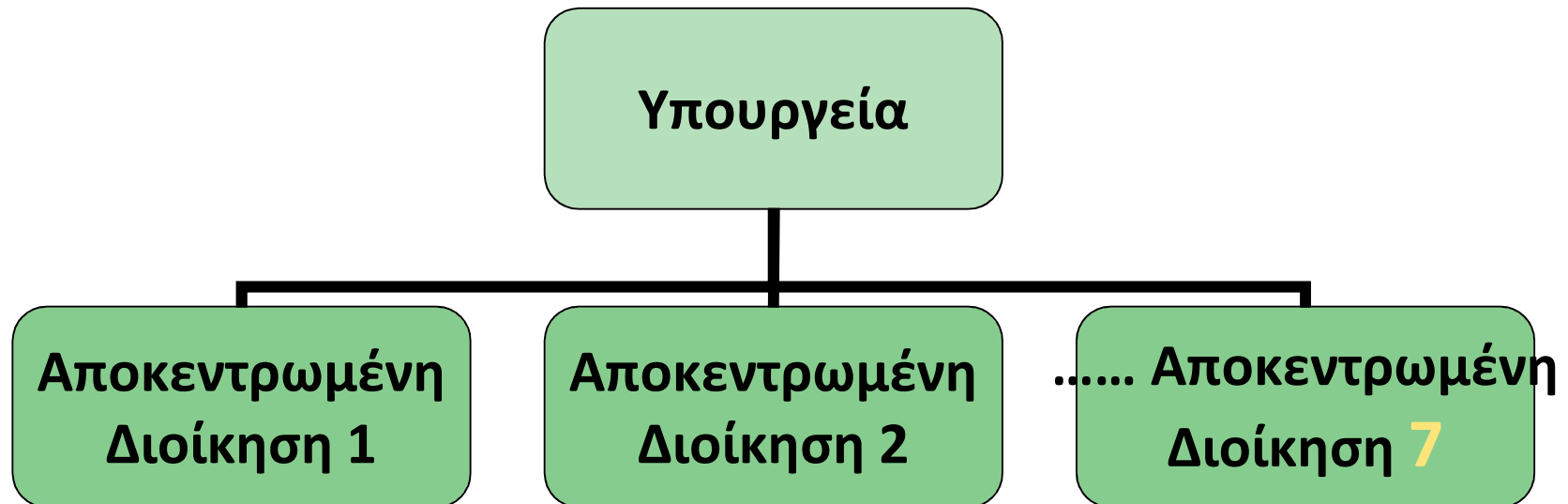
Η διαχείριση των αποβλήτων που δυνητικά μπορούν να αξιοποιηθούν για την παραγωγή αδρανών, και η διαχείριση των φυσικών εξορυσσόμενων πόρων ακολουθούν δύο διαφορετικούς δρόμους. Δεν υφίσταται σύνδεση μεταξύ των δύο δρόμων, όσον αφορά στο Μείγμα Προμήθειας.

Κύρια ευρήματα – 4

5. Ο γενικός σχεδιασμός σε κεντρικό επίπεδο στα Υπουργεία και στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
6. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει σημαντικές αρμοδιότητες για το σχεδιασμό των δραστηριοτήτων στα όρια ευθύνης της.
7. Η έμφαση στους φυσικούς πόρους και στην αποτελεσματική αξιοποίησή τους δεν είναι ενδεχομένως επαρκής για να ικανοποιηθούν οι στόχοι του Βιώσιμου Σχεδιασμού.
8. Δεν είναι προφανείς οι «γέφυρες» μεταξύ των διαφορετικών Αρχών που εμπλέκονται στο σχεδιασμό.

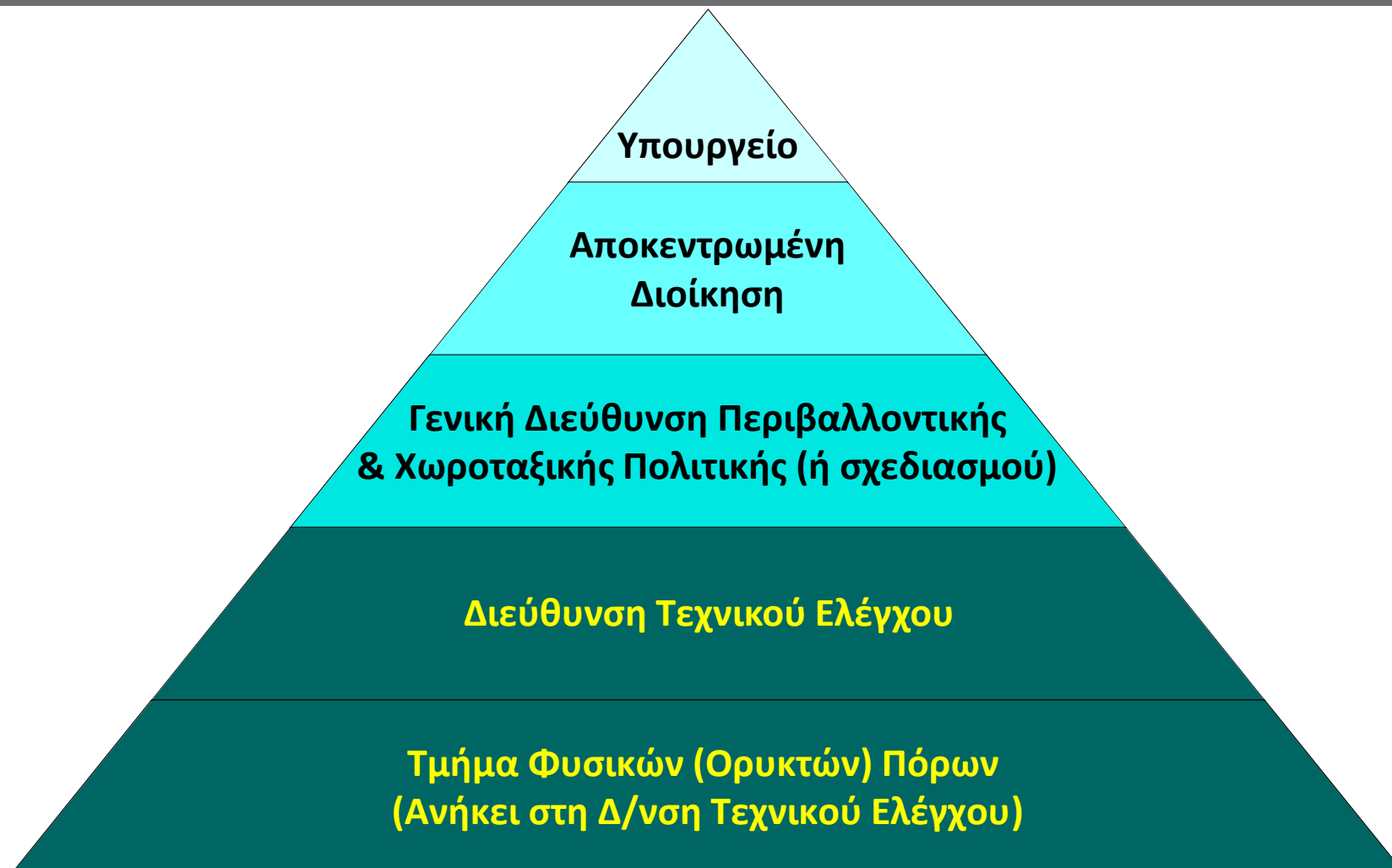
Οργανωτική δομή της Δημόσιας Διοίκησης - 1

Οργανωτική Δομή της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης
(Ν.3852/2010 Πρόγραμμα «Καλλικράτης»)

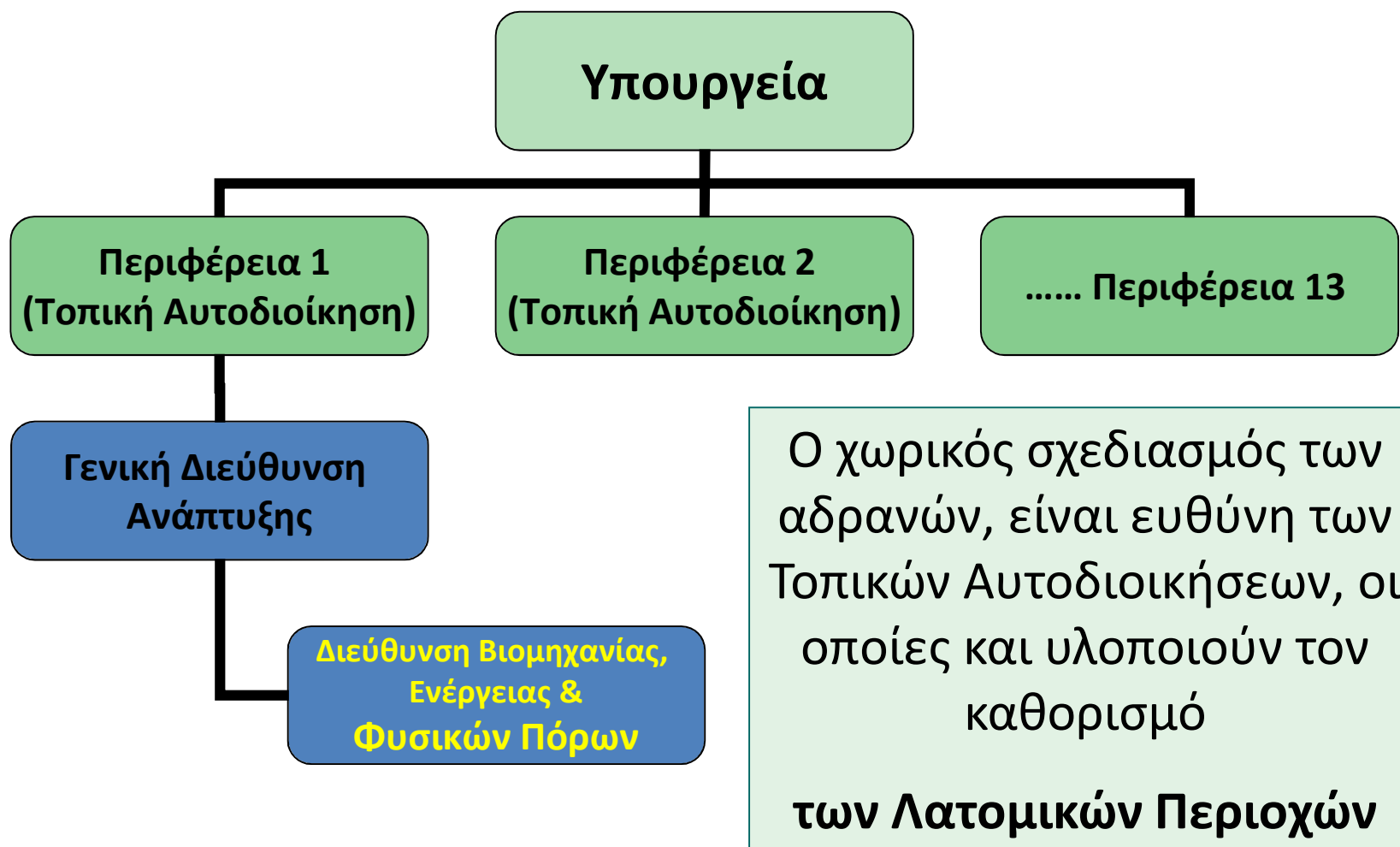

Οι επτά αποκεντρωμένες διοικήσεις έχουν χώρο ευθύνης από μια-τρεις Περιφέρειες και καθήκον την εφαρμογή των κυβερνητικών πολιτικών σε περιφερειακό επίπεδο.

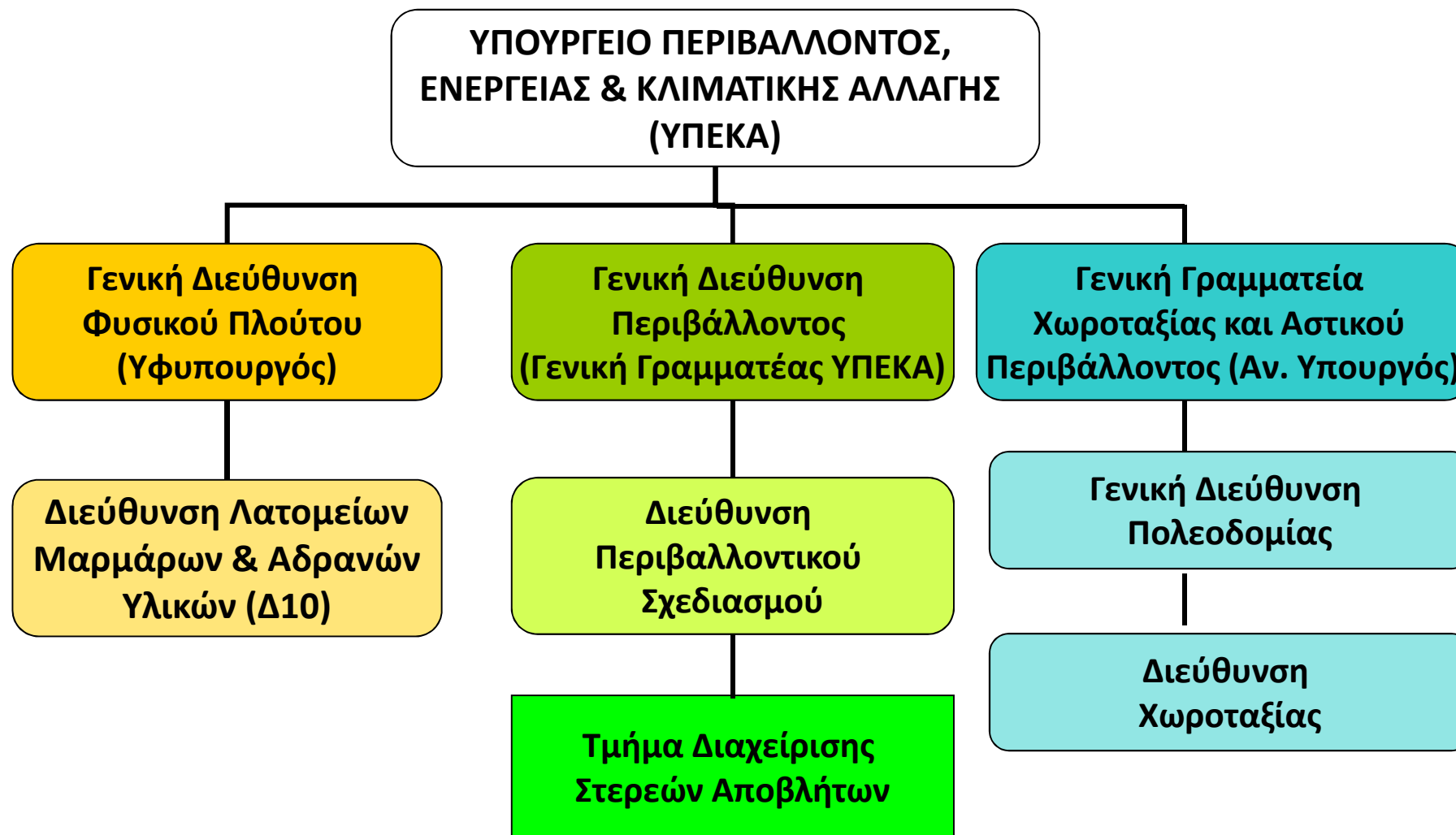
Οργανωτική δομή της Δημόσιας Διοίκησης - 2

Οργανωτική δομή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Οργανωτική δομή ΥΠΕΚΑ

SNAP-SEE:

Σημαντικές πληροφορίες

1. Αποκρυπτογράφηση και διαγραμματική απεικόνιση της διαδικασίας σχεδιασμού ανά χώρα
2. Προσδιορισμός και περιγραφή των απαιτούμενων δεδομένων
3. Αποτύπωση του ποιός, που, πότε, με ποιό τρόπο
4. Προφανώς αφορά **όλους τους πόρους**, τόσο πρωτογενείς όσο και δευτερογενείς
5. Glossary σε εθνικές γλώσσες

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!